

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет інформаційних технологій, обліку та фінансів
Кафедра фінансів і кредиту

Кваліфікаційна робота
на правах рукопису

КОРОЛЬЧУК Вероніка Русланівна

УДК 336.71 (477)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

**«Сучасні тенденції розвитку
банківської системи України»**

072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Подається на здобуття освітнього ступеня бакалавра

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень.
Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на
відповідне джерело

_____Вероніка КОРОЛЬЧУК

Керівник роботи
Дема Дмитро Іванович
к.е.н., професор

Житомир – 2026

Робота виконана на кафедрі фінансів і кредиту Поліського національного університету

Рецензент:
завідувач кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту Поліського національного університету, д.е.н., проф. Малюга Наталія Михайлівна

Висновок комісії за результатами попереднього захисту:

_____ допустити до захисту _____
Голова комісії _____ Олександр ВІЛЕНЧУК

Висновок кафедри фінансів і кредиту за результатами попереднього захисту:
допустити до захисту.

Протокол засідання кафедри фінансів і кредиту № __ від «__» червня 2026 р.

Завідувач кафедри фінансів і кредиту _____ Лариса НЕДІЛЬСЬКА

Результати захисту кваліфікаційної роботи

Здобувач вищої освіти КОРОЛЬЧУК Вероніка Русланівна захистила кваліфікаційну роботу з оцінкою:

сума балів за 100-бальною шкалою _____

за університетською шкалою _____

Секретар ЕК _____ Тетяна ТОВСТУХА

«__» червня 2026 р.

АНОТАЦІЯ

Корольчук В.Р. Сучасні тенденції розвитку банківської системи України. – *Кваліфікаційна робота на правах рукопису.*

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра за спеціальністю 072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. – Поліський національний університет, Житомир, 2026.

У роботі комплексно досліджено характер і динаміку змін, що відбуваються у банківській системі України. Розкрито теоретичні засади організації банківської системи та визначено її місце у структурі національної економіки. Визначено стратегічні орієнтири зміцнення стійкості банківської системи, зокрема через розвиток цифровізації, підвищення рівня капіталізації банківських установ та вдосконалення механізмів регуляторного нагляду.

Ключові слова: банківська система, тенденції розвитку, фінансова стійкість, цифровізація, повоєнне відновлення.

SUMMARY

Korolchuk V.R. Modern trends in the development of the banking system of Ukraine. – *Qualification work on the rights of a manuscript.*

Qualification work for obtaining a bachelor's degree in specialty 072 – Finance, Banking, Insurance and Stock Market. – Polissia National University, Zhytomyr, 2026.

The work comprehensively examines the nature and dynamics of changes occurring in the banking system of Ukraine. The theoretical principles of the organization of the banking system are revealed and its place in the structure of the national economy is determined. Strategic guidelines for strengthening the stability of the banking system are determined, in particular through the development of digitalization, increasing the level of capitalization of banking institutions and improving regulatory supervision mechanisms.

Keywords: banking system, development trends, financial stability, digitalization, post-war recovery.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ	8
Висновки до розділу 1	13
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СТАНУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ТА ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ	14
Висновки до розділу 2	21
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	22
Висновки до розділу 3	27
ВИСНОВКИ	28
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	30

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Банківська система є одним із ключових інститутів ринкової економіки, що забезпечує акумулювання та перерозподіл фінансових ресурсів, підтримку платіжного обороту й кредитування реального сектору. В умовах глибокої трансформації економічного середовища України, зумовленої наслідками пандемії COVID-19, початком повномасштабного військового вторгнення російської федерації у 2022 році та тривалим процесом євроінтеграції, банківський сектор перебуває під дією безпрецедентного тиску, що потребує переосмислення усталених підходів до його функціонування та розвитку.

Питання функціонування та розвитку банківської системи є предметом дослідження багатьох науковців. Проблему функціонування та розвитку банківської системи досліджувала О. Береславська, а питання фінансової стійкості банків та управління банківською діяльністю розглядали Д. Бірюк та О. Дзюблюк. Окремі аспекти розвитку банківського сектору та підвищення ефективності діяльності банків досліджували В. Козлов, О. Крупка та С. Кузнецова. Також питання забезпечення стабільності банківської системи та її розвитку аналізували В. Міщенко та Н. Руцишин.

Мета кваліфікаційної роботи полягає у теоретико-методичному обґрунтуванні сучасних тенденцій розвитку банківської системи України та розробці практичних висновків щодо перспектив її подальшого вдосконалення.

Відповідно до поставленої мети в роботі вирішуються такі завдання:

- систематизувати теоретичні засади організації та функціонування банківської системи як складової фінансово-економічного механізму держави;
- охарактеризувати структуру банківської системи України та визначити ключові етапи її становлення й трансформації;
- здійснити аналіз основних кількісних і якісних показників розвитку банківського сектору в динаміці;

— виявити провідні тенденції та чинники, що визначають напрями розвитку банківської системи України в сучасних умовах;

— окреслити перспективні шляхи зміцнення стійкості та конкурентоспроможності банківської системи в контексті євроінтеграції та повоєнного відновлення.

Об'єктом дослідження є процес розвитку банківської системи України. **Предметом** дослідження є сукупність теоретико-методичних та прикладних аспектів, що розкривають сучасні тенденції функціонування і розвитку банківської системи України.

При виконанні роботи застосовувалась система наукових методів: абстрактно-логічний- для розкриття сутності понять «банківська система», «банківська діяльність» та суміжних категорій; системний аналіз- для дослідження взаємозв'язків між елементами банківської системи та зовнішнім середовищем; статистико-економічний - для аналізу динаміки кількісних показників розвитку банківського сектору й виявлення стійких трендів; порівняльний - для зіставлення стану банківської системи у різні часові періоди та зіставлення досвіду України з практикою інших країн; графічний - для наочного відображення статистичних даних; метод узагальнення - для формулювання висновків та практичних рекомендацій.

Наукова новизна дослідження полягає у визначенні актуальних тенденцій змін на ринку банківських послуг України та обґрунтуванні напрямів його подальшого розвитку з урахуванням впливу цифровізації й глобальних економічних процесів.

Практичне значення отриманих результатів. Результати дослідження можуть бути використані органами державного регулювання, зокрема Національний банк України, комерційними банками, в освітньому процесі та під час розробки програм економічного відновлення і зміцнення банківського сектору України.

Перелік наукових публікацій автора за темою дослідження. Окремі положення та результати, отримані в межах кваліфікаційної роботи, пройшли апробацію:

— Банківська система України в контексті євроінтеграційних процесів. Студентські наукові читання 2025: матер. конференції першого туру Всеукр. конкурсу студентських наукових робіт Поліського національного університету. 27 листопада 2025 р. м. Житомир.

— Інтеграція у світову банківську систему крізь призму фінтеху та цифрових технологій. Фінансові механізми забезпечення відновлення економіки України в сучасних умовах: матер. III міжн. наук.-практ. конференції молодих вчених. 25 лютого 2026 р. м. Ірпінь.

Структура кваліфікаційної роботи. Робота складається з вступу, трьох основних розділів, висновків, списку використаних джерел (42 найменування) і містить 5 рисунків та 4 таблиці.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

Банківська діяльність в Україні є динамічним сектором, який відіграє вирішальну роль у функціонуванні всієї національної економіки, забезпечуючи фінансове кровообіг держави. Сутність цієї діяльності не обмежується лише наданням кредитів, а полягає у складному процесі трансформації вільних грошових ресурсів у продуктивний капітал.

Різні науковці по-різному тлумачать сутність банківської системи, зосереджуючи увагу на її структурі, ролі та функціях у фінансовій системі держави. Так, Ю. Є. Холодна та О. М. Рац розглядають банківську систему як невід'ємну частину фінансового механізму країни, що діє відповідно до загальних економічних законів. Вони визначають її як сукупність банків різних форм власності та спеціалізації, які функціонують у межах єдиного грошово-кредитного простору в певний історичний період [38, С.13].

С. А. Кузнецова акцентує увагу на правовому та організаційному аспектах, визначаючи банківську систему як законодавчо закріплену й структурно впорядковану мережу фінансових посередників. На її думку, саме субординація та взаємозв'язок між елементами системи забезпечують її цілісність і стабільність. На переконання В. В. Волкової, банківська система - це об'єднання фінансово-кредитних установ, діяльність яких спрямована на підтримку грошового ринку та стабільного функціонування економіки [17, С.9-10].

О. В. Дзюблюк визначає банківську систему як взаємопов'язану сукупність банків, що діють за єдиними правилами та нормами. Подібної думки дотримується М. І. Крупка, який розглядає банківську систему як економічну й організаційно-правову структуру, що об'єднує всі банки країни, забезпечуючи функціонування грошового ринку та впливаючи на розвиток економіки [16].

Загалом, можна зробити висновок, що банківська система - це взаємопов'язана та динамічна структура, яка забезпечує стабільність грошового

обігу, сприяє економічному розвитку та виконує ключову роль у фінансовій системі держави.

Зокрема, банківська система виконує низку ключових функцій фінансової системи держави, що зображені на рисунку 1.1.

Рис. 1.1. Функції банківської системи

Джерело: адаптовано на основі даних [19]

Відповідно до чинного законодавства, банківська система України включає Національний банк України та всі інші банківські установи, що здійснюють діяльність у межах держави. До її складу також належать філії іноземних банків, які створені та діють на території України згідно з вимогами законодавства та нормативно-правових актів [29].

Банківська система характеризується рядом ознак, які можна умовно поділити на дві групи: загальні, що відображають її як цілісну систему, та специфічні, які визначають особливості саме банківської сфери та її функціонування.

Банківська система характеризується рядом загальних рис, які забезпечують її цілісність та ефективне функціонування. Серед них варто виділити внутрішню структурованість і комплексність, оскільки система має ієрархічну побудову та складається з взаємопов'язаних елементів, що забезпечує її організованість. Водночас вона вирізняється динамічністю, постійно пристосовуючись до змін економічного середовища, нових ринкових умов та

технологічних інновацій у сфері фінансових послуг. Закритість банківської системи проявляється через чіткі правила доступу та регулювання, що гарантують її стабільність, а наявність механізмів саморегуляції, реалізованих через Національний банк та професійні асоціації, дозволяє підтримувати внутрішню рівновагу та своєчасно коригувати діяльність учасників системи.

Окрім загальних характеристик, банківська діяльність має специфічні особливості, які відрізняють її від інших фінансових інститутів. Банки здебільшого працюють з грошовим капіталом, залучаючи кошти населення та перетворюючи короткострокові депозити на довгострокові кредити, що забезпечує трансформацію ліквідності. Водночас діяльність банків пов'язана з високим рівнем фінансових ризиків, включно з кредитними, процентними та ліквідними, що робить необхідним постійний державний нагляд і пруденційне регулювання. Крім того, банки виконують подвійну роль у грошовому обігу, не лише обслуговуючи розрахунки, а й створюючи нові платіжні засоби через механізм кредитної мультиплікації. Завдяки цьому та системній значущості для економіки, банківська діяльність підпадає під суворе державне регулювання, що гарантує її стабільність та безперервність функціонування.

Використання інновацій сприяє підвищенню ефективності роботи банків, покращує доступність послуг і підсилює рівень фінансової безпеки. Одним із найпомітніших напрямів розвитку є поява необанків- фінансових установ, що функціонують без традиційної мережі відділень і надають послуги переважно через мобільні застосунки та онлайн-платформи. Такий формат дозволяє значно скоротити операційні витрати та забезпечити клієнтам швидкий доступ до банківських сервісів. В Україні функціонує кілька подібних проєктів, серед яких найбільш відомим є Monobank, що став одним із перших прикладів цифрового банкінгу в країні. Важливу роль у модернізації банківської діяльності відіграє використання технологій штучного інтелекту. Вони застосовуються для автоматизації процесів, аналізу даних, підвищення рівня безпеки та покращення взаємодії з клієнтами. Поширеним інструментом стали чат-боти, які дозволяють користувачам отримувати консультації та необхідну інформацію у будь-який час

без звернення до працівників банку. Ще одним перспективним напрямом є застосування технології блокчейн. Вона базується на зберіганні інформації у вигляді взаємопов'язаних блоків даних, що формують єдину систему записів. Використання такої технології у фінансовій сфері сприяє підвищенню прозорості операцій, прискоренню грошових переказів та зменшенню ролі посередників. [18, С.58]

Ефективне функціонування банківської системи можливе за умови реалізації комплексу послідовних заходів, спрямованих на забезпечення фінансової стабільності та підвищення результативності діяльності банківських установ. Насамперед важливим є вдосконалення механізмів підтримання стабільності шляхом повноцінного використання банківських інструментів, фінансових продуктів та послуг. Водночас необхідним є врахування особливостей управління банківською системою в умовах нестабільного зовнішнього середовища, що формується під впливом економічної кон'юнктури, фінансових ризиків та взаємодії банків із різними виробничо-фінансовими об'єднаннями. Не менш важливим напрямом є створення умов для фінансового забезпечення процесів консолідації банківського сектору, зокрема шляхом підтримки злиттів, приєднань та інших форм реорганізації банківських установ. Крім того, актуальним залишається розвиток інтегрованих структур, таких як банківські холдинги та корпорації, діяльність яких сприяє підвищенню стійкості та конкурентоспроможності банківської системи [42].

Банківська система є ключовим елементом економіки, забезпечуючи фінансування підприємств, домогосподарств та державного сектору. Стабільність цієї системи визначається насамперед обсягом та якістю кредитного та депозитного портфелів, які відображають рівень довіри населення, економічну активність бізнесу та загальні тенденції в країні.

Кредитний портфель виступає основним індикатором діяльності банків, оскільки він демонструє рівень фінансової активності та ефективність інвестиційних процесів. Його структура та динаміка залежать від економічної ситуації, ризиків банківської діяльності та регуляторних змін.

З 2014 року банківська система України пережила низку значних викликів:

— Фінансова криза 2014–2016 рр., пов’язана з початком воєнного конфлікту на Сході країни, призвела до скорочення кредитування, втрати платоспроможності низкою банків та зменшення обсягів позик для населення і бізнесу.

— Період стабілізації 2017–2021 рр. відзначався активізацією споживчого кредитування та розвитку іпотечного ринку, що сприяло зростанню кредитного портфеля.

— Кризовий період через COVID-19 (2020–2021 рр.) тимчасово уповільнив приріст кредитування через економічну невизначеність та падіння попиту.

— Повномасштабне вторгнення 2022 р. спричинило нове зменшення обсягів кредитування, збільшення частки проблемних кредитів (NPLs) та переорієнтацію банків на підтримку фінансової стабільності.

У цих умовах державні банки відіграють особливо важливу роль, забезпечуючи фінансову підтримку економіки та стабілізацію системи. Передусім це необхідність забезпечення стабільності банківської системи. Банки є досить вразливими установами, оскільки їхні зобов’язання здебільшого складаються з депозитів, які можуть бути швидко вилучені, тоді як активи представлені довгостроковими кредитами. За таких умов державне регулювання допомагає запобігати кризовим явищам та підтримувати довіру до фінансових установ. Іншою причиною є потреба зменшення недосконалостей фінансового ринку, зокрема проблеми асиметрії інформації, яка може обмежувати фінансування перспективних проєктів. Важливу роль державні банки відіграють і у фінансуванні соціально значущих напрямів, що не завжди є привабливими для приватних установ. Крім того, державні банки сприяють розширенню доступу населення до банківських послуг, особливо у регіонах, де діяльність приватних банків є обмеженою. Таким чином, їхня присутність підтримує стабільність фінансової системи та сприяє економічному розвитку [18, С.18].

Отже, банківська діяльність в Україні виступає ключовим елементом фінансової системи держави, який забезпечує ефективний рух грошових коштів, підтримку грошового ринку та стабільність економіки.

Висновки до розділу 1

1. Обґрунтовано, що банківська система є центральним елементом фінансової інфраструктури країни, оскільки забезпечує перетворення вільних грошових коштів у продуктивний капітал, фінансування бізнесу, домогосподарств та державних потреб, а також підтримує стабільність грошового обігу. Її сутність визначається структурою, функціями та взаємозв'язками між елементами, а ключовими характеристиками є організованість, динамічність і здатність адаптуватися до змін економічного та технологічного середовища.

2. Доведено, що цифрові інновації, такі як необанки, штучний інтелект і блокчейн, підвищують ефективність банківської діяльності, забезпечують зручність для клієнтів і зміцнюють безпеку фінансових операцій. Державні банки виконують важливу стабілізаційну роль, усувають недосконалості ринку, фінансують соціально значущі проєкти та розширюють доступ населення до банківських послуг у віддалених регіонах.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ СТАНУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ТА ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЇЇ РОЗВИТКУ

Банківська система є ключовим елементом фінансової інфраструктури України, що забезпечує рух грошових ресурсів, підтримку платіжної дисципліни та розвиток кредитного ринку. Стан фінансових установ безпосередньо визначає стабільність економіки, рівень інвестиційної активності підприємств та добробут населення.

Вітчизняна банківська система за останні три десятиліття пройшла складний шлях розвитку, який умовно можна розділити на п'ять етапів трансформації, що зображено на рисунку 2.1.

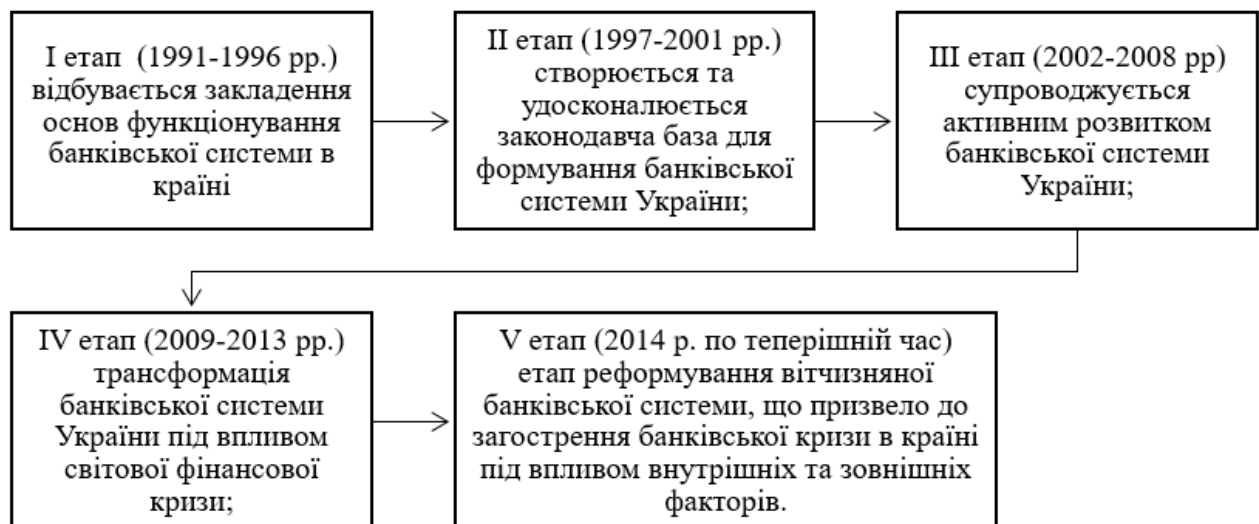

Рис. 2.1. Етапи розвитку банківської системи України

Джерело: адаптовано на основі даних [26].

Банківська система України за останні десятиліття пройшла п'ять ключових етапів розвитку. Перший етап характеризувався формуванням основ банківської системи після розпаду СРСР. Державні інвестиції поступово витіснялися ринковим капіталом, а багато малопотужних банків виживали завдяки гіперінфляції. Відсутність законодавчого регулювання спричинила недобросовісну конкуренцію та зростання проблемних позик. Другий етап відзначався стабілізацією кількості банків та появою іноземного капіталу.

Прийняття нових законів про банки та Національний банк заклало основу дворівневої системи. Фінансова криза 1998 року знизила капіталізацію банків та змінила структуру власників. Третій етап характеризувався розвитком системи, зростанням кількості банків і активів, а також прихід іноземного капіталу, що підвищило конкуренцію та технологічний рівень. Однак це створювало додаткові ризики, пов’язані з залежністю від зовнішніх ринків. Четвертий етап приніс погіршення стану банків через наслідки світової фінансової кризи. Знизилися темпи розвитку ринку, активність підприємств та рентабельність банків. П’ятий етап розпочався через політичну нестабільність та війну на сході України. Багато банків були виведені з ринку, а «Приватбанк» націоналізовано. Активи та капітал зменшилися, а витрати перевищували доходи, що свідчило про низьку ефективність системи. Таким чином, банківська система України пройшла шлях від хаотичного становлення до стабілізації і кризи, а роль державних регуляторів була ключовою у підтриманні стабільності та безпеки фінансового сектору [26].

Сучасна банківська система України формується під впливом державного регулювання та присутності як вітчизняних, так і іноземних банків, що забезпечує конкуренцію та доступність фінансових послуг.

Таблиця 2.1

Структура банківської системи України впродовж 2023-2025 рр

Період	2023 р.	2024 р.	2025 р.	Відхилення 2025 р. до 2023 р.	
				Абсолютне	Відносне
Кількість існуючих банків	63	61	60	-3	95,24
З них з іноземним капіталом	27	26	26	-1	96,29
У тому числі зі 100% іноземним капіталом	19	19	19	0	100,00

Джерело: розраховано на основі даних НБУ [24]

Аналіз наведених даних свідчить про поступову зміну структури банківського сектору України у 2023–2025 рр. Кількість діючих банків має тенденцію до скорочення: з 63 установ у 2023 р. до 60 у 2025 р., що становить зменшення на 3 банки або близько 4,8 %. Така динаміка може бути пов’язана з

процесами консолідації ринку, посиленням регуляторних вимог та підвищенням вимог до капіталізації банківських установ. Кількість банків з іноземним капіталом також дещо зменшилася з 27 до 26 установ. Водночас кількість банків зі 100 % іноземним капіталом залишилася незмінною, що свідчить про збереження інтересу міжнародних фінансових груп до українського банківського ринку навіть в умовах економічної нестабільності та воєнного стану.

Загалом наведені показники демонструють тенденцію до оптимізації банківської системи, поступового очищення ринку та підвищення його стійкості. Скорочення кількості банків при збереженні присутності іноземного капіталу може свідчити про підвищення рівня надійності банківського сектору та концентрацію ресурсів у більш фінансово стабільних установах.

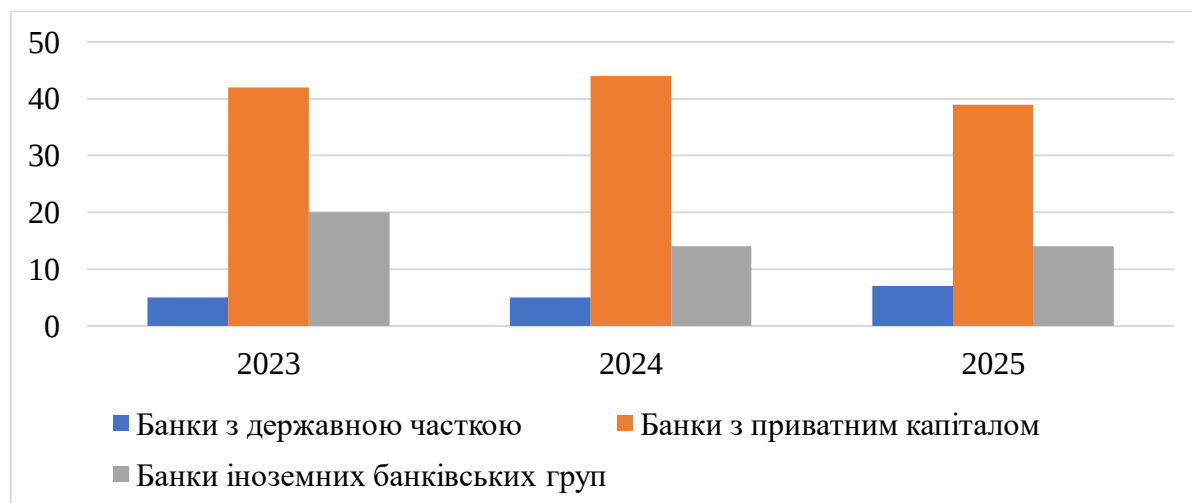

Рис. 2.2. Кількість банків в Україні за групами у 2023-2025 рр.

Джерело: адаптовано за даними НБУ [24]

Протягом трьох років кількість банків із державною часткою зросла з 5 до 7, що свідчить про активну політику націоналізації системно важливих установ (зокрема «Сенс Банку») для забезпечення фінансової стабільності під час війни. Найбільш стрімке падіння зафіксовано у групі банків іноземних банківських груп, кількість яких зменшилася з 20 у 2023 році до 14 у 2024–2025 рр., що вказує на вихід частини міжнародного капіталу з ринку через високі військові ризики. Група банків з приватним капіталом продемонструвала тимчасове зростання до 44 установ у 2024 році, проте вже у 2025 році їх кількість скоротилася до 39, що

підтверджує тренд на виведення з ринку неплатоспроможних малих банків та загальну консолідацію сектору.

Для оцінки стану та ефективності функціонування банківської системи доцільно проаналізувати основні показники діяльності банків України.

Таблиця 2.2

Основні показники діяльності банків України, млн грн

Показник	2023 р.	2024 р.	2025 р.	Відхилення	
				Абсолютне ,+;-	Відно- сне, %
Активи	2 945 030	3 414 920	4 000 600	1 055 570	135,84
Готівкові кошти	79 218	111 324	124 057	44 839	4,21
Банківські метали	120	244	268	148	0,01
Кошти в НБУ	213 489	229 448	248 598	35 109	8,44
Кореспондентські рахунки, що відкриті в інших банках	348 166	355 225	318 942	-29 224	10,83
Строкові вклади в інших банках та кредити, надані іншим банкам	57 439	114 919	119 107	61 668	4,04
Кредити надані клієнтам	1 024 678	1 138 032	1 220 332	195 654	41,44
Вкладення в цінні папери та депозитні сертифікати	1 466 474	1 693 022	2 010 123	543 649	68,25
Пасиви	2 945 030	3 414 920	4 000 600	1 055 570	135,84
Капітал	296 044	368 348	463 417	167 373	15,74
з нього: статутний капітал	404 751	406 835	406 184	1 433	13,79
Зобов'язання банків	2 648 986	3 046 573	3 537 183	888 197	120,11
Строкові вклади (депозити) інших банків та кредити, що отримані від інших банків	6 763	4 271	3 768	-2 995	0,13
Кошти суб'єктів господарювання	1 260 156	1 497 363	1 720 063	459 907	58,41
Кошти фізичних осіб	1 083 758	1 216 229	1 406 912	323 154	47,77
Кошти небанківських фінансових установ	61 741	66 428	87 630	25 889	2,98
Рентабельність активів, %	3,24	2,94	3,58	0,34	0,00
Рентабельність капіталу, %	30,33	25,52	29,98	-0,35	0,00

Джерело: складено на основі даних НБУ [24]

Аналіз основних показників діяльності банків України за 2023–2025 рр. свідчить про поступове зростання масштабів банківської системи. Загальний обсяг активів за досліджуваний період суттєво збільшився, що вказує на розширення фінансових операцій банків. Найбільше зростання спостерігається у вкладеннях у цінні папери та депозитні сертифікати, а також у кредитуванні

клієнтів, що свідчить про активізацію інвестиційної та кредитної діяльності. Водночас зросли зобов'язання банків, насамперед за рахунок збільшення коштів суб'єктів господарювання та депозитів населення, що можна розглядати як ознаку підвищення довіри до банківської системи. Капітал банків також має тенденцію до зростання, що посилює їх фінансову стійкість.

Для глибшого розуміння ролі банків у розвитку економіки доцільно проаналізувати розподіл кредитів і депозитів між основними секторами економіки у таблиці 2.3.

Таблиця 2.3

Динаміка кредитної та депозитної активності за секторами економіки України у 2023–2025 рр.

Сектори економіки	Кредити, млн грн				
	2023 р.	2024 р.	2025 р.	Абсолютне відхилення	Відносне відхилення
Загальне державне управління	18349	13078	8678	-9 671	47,29
Нефінансові корпорації	735295	782219	775865	40570	105,52
Страхові корпорації та пенсійні фонди	15	2	2	-13	13,33
Інші фінансові корпорації	7343	19 446	47416	40073	645,73
Домашні господарства та НКОДГ	236873	291760	365720	128847	154,39
Інші сектори економіки	673	339	334	-339	49,63
Усього:	997877	1106844	1 197680	199803	120,02
Сектори економіки	Депозити, млн грн				
	2023 р.	2024 р.	2025 р.	Абсолютне відхилення	Відносне відхилення
Загальне державне управління	35388	50544	85565	50177	241,79
Нефінансові корпорації	1031122	1227642	1384412	353290	134,26
Страхові корпорації та пенсійні фонди	27059	31326	40221	13162	148,64
Інші фінансові корпорації	40122	45887	64964	24842	161,92
Домашні господарства та НКОДГ	1263383	1422286	1663816	400433	131,70
Інші сектори економіки	66821	40411	63535	-3286	95,08
Усього:	2463895	2777686	3238977	775082	131,46

Джерело: розраховано на основі даних НБУ [24]

Проведений аналіз свідчить про загальне зростання як кредитної активності банків, так і обсягів залучених депозитів упродовж 2023–2025 рр. Найбільша частка кредитних ресурсів традиційно спрямовується нефінансовим корпораціям, що підтверджує ключову роль банків у фінансуванні реального сектору економіки. Водночас помітно збільшився обсяг кредитування домогосподарств, що може свідчити про поступове пожвавлення споживчого попиту та відновлення економічної активності населення. Окрему увагу привертає значне зростання кредитів іншим фінансовим корпораціям, що може бути пов’язано з активізацією фінансового посередництва та розвитком фінансового ринку. Натомість обсяги кредитування державного сектору та деяких інших галузей скоротилися, що свідчить про зміну пріоритетів банків у розміщенні ресурсів.

Щодо депозитів, найбільший їх обсяг формується за рахунок коштів населення та нефінансових підприємств. Це вказує на відносно високий рівень довіри до банківської системи та її важливу роль у збереженні фінансових ресурсів економічних суб’єктів. Зростання депозитної бази створює передумови для подальшого розширення кредитування та підтримки економічного розвитку.

Отже, наведені показники демонструють поступове зміцнення банківського сектору та його вагоме значення у забезпеченні фінансових потоків між різними секторами економіки.

Оцінка фінансової стійкості банківської системи передбачає аналіз показників прибутковості та ліквідності, які відображають здатність банків ефективно управляти ресурсами.

Таблиця 2.4

**Показники прибутковості та ліквідності
банківської системи України у 2023–2025 рр.**

Показник	2023 р.	2024 р.	2025 р.	Відхилення
Чистий прибуток (млн грн)	83 039	90 907	126 752	43 713,00
Коефіцієнт миттєвої ліквідності	0,11	0,11	0,11	-0,01
Коефіцієнт загальної ліквідності	0,24	0,23	0,20	-0,05
Коефіцієнт ресурсної ліквідності	0,89	0,89	0,88	0,00
Коефіцієнт генеральної ліквідності	1,11	1,12	1,13	0,02

Джерело: розраховано на основі даних НБУ [24]

Аналіз наведених показників свідчить про загальне зміцнення фінансових результатів банківської системи протягом 2023–2025 рр. Зокрема, обсяг чистого прибутку суттєво зріс, що може бути пов'язано зі збільшенням активних операцій, оптимізацією витрат та поступовим відновленням економічної активності. Водночас показники ліквідності демонструють відносну стабільність. Коефіцієнт миттєвої ліквідності практично не змінився, що свідчить про збереження здатності банків своєчасно виконувати короткострокові зобов'язання. Певне зниження загальної ліквідності може бути результатом активнішого використання ресурсів у кредитних та інвестиційних операціях. Разом із тим рівень ресурсної ліквідності залишився майже незмінним, а показник генеральної ліквідності навіть дещо покращився.

Повномасштабна війна суттєво вплинула на функціонування банківської системи України, змусивши її працювати в умовах підвищених ризиків та невизначеності. Незважаючи на складну ситуацію, банківський сектор зумів швидко адаптуватися до нових реалій і продовжив виконувати свої ключові функції. Значну роль у збереженні стабільності відіграли оперативні рішення регулятора та узгоджені дії фінансових установ. На початку бойових дій багато банків були змушені тимчасово припинити роботу відділень у регіонах, де велися активні бойові дії або які опинилися під окупацією. Це було пов'язано з міграцією населення, скороченням економічної активності та підвищеними ризиками для працівників і клієнтів. У результаті частина установ оптимізувала свою діяльність, зокрема шляхом зменшення персоналу та перегляду мережі відділень. Водночас після звільнення територій банки поступово відновлювали роботу, забезпечуючи громадянам доступ до фінансових послуг.

У воєнний період відбулися також зміни у структурі кредитування. Зокрема, збільшилися обсяги кредитів у національній валюті для бізнесу, що значною мірою пов'язано з реалізацією державних програм підтримки, особливо в аграрному секторі. Натомість валютне кредитування скоротилося, а іпотечні програми майже зупинилися через високий рівень економічної невизначеності [34].

Попри відносну стабільність, банківська система стикається з низкою викликів. Серед них: зниження прибутковості діяльності, зростання проблемних активів, підвищення вартості ресурсів, а також наслідки міграції населення та скорочення кадрового потенціалу. Усі ці фактори ускладнюють роботу банківських установ, однак не зупиняють їх функціонування.

Висновки до розділу 2

1. Досліджено, що банківська система України продовжує функціонувати та поступово адаптується до складних економічних і воєнних умов. Попри скорочення кількості банківських установ, ринок демонструє тенденцію до структурного впорядкування, концентрації капіталу та підвищення надійності фінансових інституцій. Загальні активи банків зросли з близько 2,9 трлн грн до 4 трлн грн, при цьому найбільше збільшилися вкладення в цінні папери та депозити, а також кредити клієнтам, що свідчить про активізацію інвестиційної та кредитної діяльності.

2. У структурі кредитування основну частку займають кредити корпораціям (близько 776 млрд грн), водночас кредитування домогосподарств збільшилося до майже 366 млрд грн, що свідчить про відновлення споживчої активності. Прибутковість банківської системи також покращилася: чистий прибуток зріс з понад 83 млрд грн до понад 126 млрд грн, а показники ліквідності залишаються стабільними, підтверджуючи достатній рівень фінансової стійкості сектору.

3. Доведено, що вплив війни залишається одним із ключових факторів, що визначає розвиток банківського сектору. Тимчасове закриття відділень, міграція населення, зміна структури кредитування та підвищені ризики суттєво вплинули на діяльність фінансових установ. Незважаючи на це, банківська система змогла зберегти стабільність, забезпечити безперервність розрахунків та підтримати економіку країни.

РОЗДІЛ 3

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Сучасні умови розвитку економіки та трансформаційні процеси у фінансовій сфері зумовлюють необхідність визначення подальших напрямів удосконалення банківської системи України. Враховуючи наслідки воєнного стану, глобальні економічні виклики та інтеграційні процеси з європейським фінансовим простором, особливого значення набуває дослідження перспектив її розвитку. Тому спочатку доцільно визначити ключові проблеми функціонування банківської системи України.

Попри зовнішню стабільність, ринок стикається з низкою глибинних проблем, які формують його функціонування. Одним із найгостріших викликів стало різке посилення фіскального навантаження. Запровадження ставки податку на прибуток на рівні 50% фактично перетворило банківський сектор на ключового донора державного бюджету. Хоча це виправдано умовами воєнного часу, для багатьох установ це означає обмеження можливостей щодо капіталізації. Банки змушені віддавати половину заробленого, що в довгостроковій перспективі може сповільнити їхній розвиток та інвестиції в нові фінансові технології. На ринку спостерігається парадоксальна ситуація: ліквідність зашкалює, але класичне кредитування бізнесу залишається «на паузі». Левова частка нових позик видається лише в межах пільгових програм (як-от «5-7-9%»). Без підтримки держави банки майже не ризикують кредитувати «з нуля» через високу невизначеність. Постійні ризики для інфраструктури роблять бізнес-плани багатьох підприємств занадто крихкими для банківського скорингу. Український банківський сектор стає дедалі більш монолітним. Також визначено, що державні банки та великі іноземні групи контролюють переважну частину активів і прибутків. У той час як великі гравці звітують про мільярдні доходи, дрібні банки з українським капіталом ледь функціонують. Вони не можуть конкурувати з масштабами цифровізації ПриватБанку чи ресурсною базою міжнародних груп, що ставить під питання майбутнє багатьох невеликих

установ. Постійна необхідність захищатися від кібератак з боку РФ перетворилася з технічного завдання на постійну статтю величезних витрат. Крім того, наближення термінів впровадження Open Banking (відкритого доступу до даних) вимагає від банків повної перебудови IT-архітектури. Для тих, хто не встигне модернізуватися, це загрожує втратою ліцензії або поглинанням сильнішими гравцями.

Національний банк України відіграє ключову роль у забезпеченні стабільного функціонування банківської системи та розвитку фінансового сектору держави. Як центральний банк, НБУ формує та реалізує грошово-кредитну політику, контролює діяльність банківських і небанківських фінансових установ, а також підтримує стабільність національної валюти та фінансового ринку загалом. Саме від ефективності рішень регулятора значною мірою залежить рівень довіри до банківської системи, її стійкість до економічних коливань і здатність адаптуватися до сучасних викликів. Регулятор забезпечує безперебійну роботу платіжної інфраструктури, підтримує ліквідність банків, контролює ризики та впроваджує необхідні регуляторні зміни для збереження фінансової стабільності. Водночас Національний банк сприяє розвитку інновацій у фінансовій сфері, удосконаленню системи нагляду, підвищенню прозорості ринку та зміцненню довіри з боку міжнародних партнерів.

Крім того, діяльність НБУ спрямована на формування умов для подальшого розвитку банківського сектору, зокрема через вдосконалення регуляторної політики, підтримку фінансової стійкості установ і розвиток сучасних технологій у фінансовій сфері. Це дозволяє банківській системі України поступово зміцнювати свої позиції навіть у складних економічних умовах та сприяє відновленню економіки країни.

Досвід зарубіжних країн свідчить, що ключовим напрямом розвитку банківського сектору є цифровізація, активне впровадження фінтех-рішень та інтеграція у глобальний фінансовий простір. Сучасні банки дедалі частіше використовують онлайн-сервіси, безконтактні платежі, штучний інтелект і технології відкритого банкінгу, що дозволяє підвищити швидкість фінансових

операцій та якість обслуговування клієнтів. Поширення мобільних банківських сервісів та поява необанків демонструють перехід до нової моделі фінансових послуг, у якій значна частина операцій здійснюється дистанційно. Важливу роль у цьому процесі відіграють інноваційні технології. Використання штучного інтелекту допомагає автоматизувати аналіз даних і оцінку ризиків, а блокчейн сприяє підвищенню безпеки та прозорості міжнародних платежів. Концепція Open Banking забезпечує взаємодію банків із фінтех-компаніями через API, що розширює перелік фінансових сервісів та формує єдину цифрову екосистему.

Світова практика показує, що інтеграція до міжнародної банківської системи неможлива без розвитку цифрової інфраструктури, надійного захисту даних та адаптації регуляторної політики до нових технологій. Використання такого досвіду може сприяти модернізації банківського сектору України, підвищенню його конкурентоспроможності та зміцненню позицій на світовому фінансовому ринку.

Для оцінки подальших тенденцій розвитку було побудовано прогноз динаміки прибутку на основі економіко-математичного моделювання.

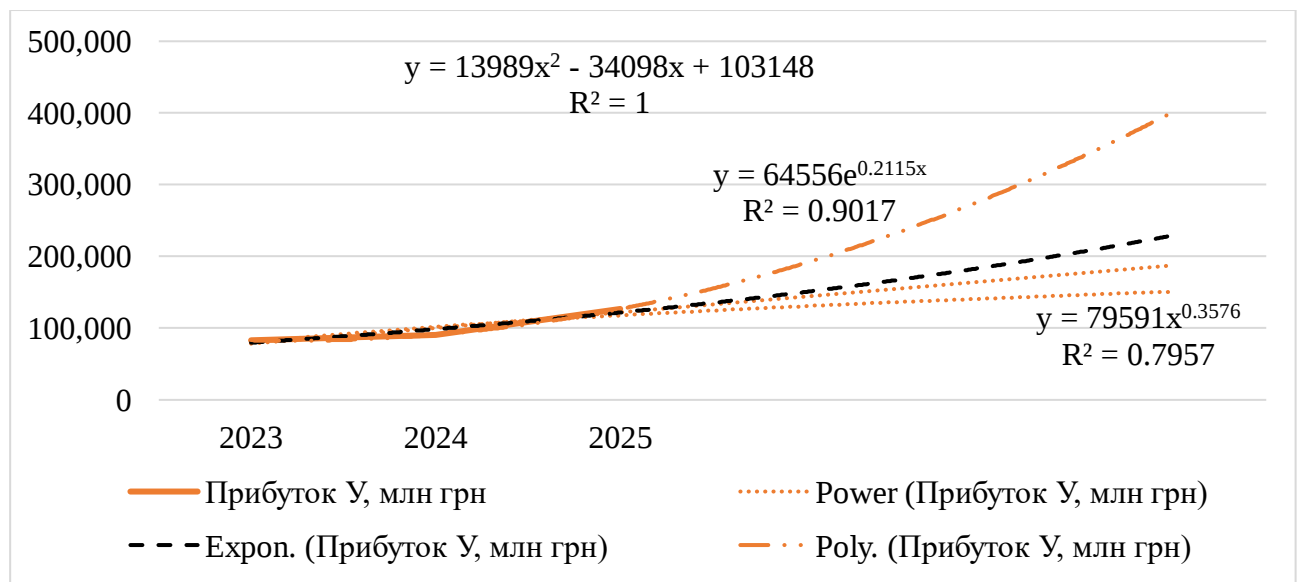

Рис. 3.1. Прогноз прибутку українських банків

Джерело: побудовано автором.

Аналіз представленого графіка дає можливість оцінити тенденції зміни прибутковості за 2023–2025 роки та визначити ймовірні напрями подальшого

розвитку. Фактичні дані свідчать про поступове збільшення обсягів прибутку, що вказує на позитивну динаміку діяльності та ефективність обраної фінансової стратегії. Для більш глибокого розуміння тенденції було застосовано кілька моделей прогнозування, які дозволяють оцінити можливі сценарії майбутнього розвитку. Найбільш точним варіантом опису динаміки є поліноміальна модель, коефіцієнт детермінації якої дорівнює 1. Це означає, що вона практично повністю відображає зміну показників за досліджуваний період. Така залежність свідчить не лише про зростання прибутку, а й про прискорення темпів цього зростання. Якщо подібна тенденція збережеться, у наступні роки можна очікувати більш активного збільшення фінансових результатів. Експоненціальна модель також демонструє доволі високий рівень точності. Її значення коефіцієнта детермінації свідчить про надійність прогнозу та підтверджує тенденцію стабільного підвищення прибутковості. Такий результат може означати поступове розширення діяльності, зростання обсягів операцій та підвищення ефективності використання ресурсів. Найменшу точність має степенева модель. Вона також показує позитивну динаміку, однак передбачає більш помірне зростання у майбутньому. За таким сценарієм темпи підвищення прибутку можуть поступово сповільнюватися, хоча загальний тренд залишатиметься висхідним.

Загалом результати моделювання свідчать про сприятливі перспективи розвитку. Усі використані моделі підтверджують зростання прибутковості, що є ознакою стабільності та ефективності функціонування. Найбільш оптимістичний сценарій демонструє поліноміальна функція, яка вказує на можливість переходу до етапу активного розвитку та масштабування діяльності у наступні роки.

Модернізація банківської системи України є важливою передумовою її стабільності, ефективності та конкурентоспроможності у світовому фінансовому просторі. Основні напрями таких змін можна охарактеризувати наступним чином.

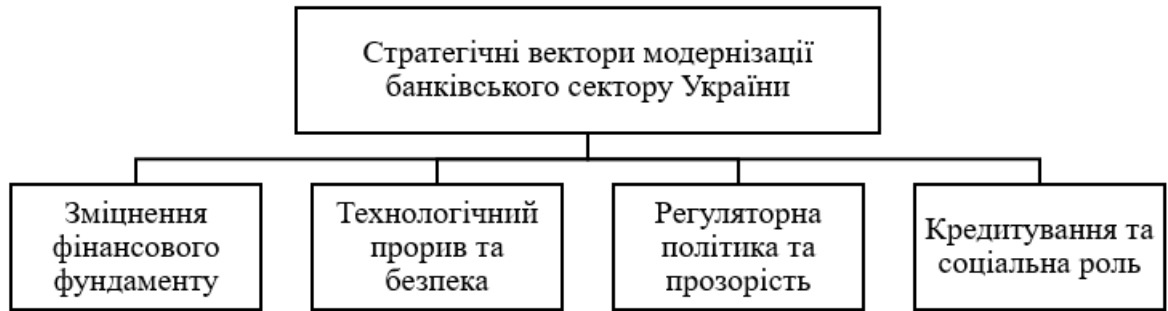

Рис. 3.2. Стратегічні вектори модернізації банківського сектору України

Джерело: власні дослідження

Одним із ключових завдань є укріплення фінансової основи банківських установ. Це передбачає впровадження міжнародних стандартів Базель III, що орієнтовані на збільшення обсягів капіталу, зменшення ризикових операцій та підтримання належного рівня ліквідності. Реалізація таких заходів сприятиме зниженню ймовірності фінансових потрясінь і підвищенню довіри клієнтів до банків. Сучасні технології суттєво змінюють формат банківських послуг. Активно впроваджуються онлайн-банкінг, автоматизовані системи прийняття кредитних рішень та інноваційні фінансові сервіси. Це дозволяє підвищити зручність обслуговування клієнтів і водночас скоротити операційні витрати банків. Разом із цим особливої уваги потребує забезпечення кібербезпеки, адже захист даних користувачів є основою довіри до фінансових установ.

Політика Національного банку спрямована на формування зрозумілих і прозорих правил функціонування фінансового сектору. Посилення наглядових механізмів та вимог до звітності сприяє очищенню ринку від слабких установ. Водночас важливо зберігати баланс між контролем і свободою розвитку, щоб надмірні регуляторні обмеження не стримували ділову активність.

Банківський сектор відіграє важливу роль у стимулюванні економічного зростання, зокрема через підтримку малого та середнього бізнесу, а також фінансування інфраструктурних проєктів. Не менш важливим є підвищення рівня фінансової доступності та фінансової грамотності населення, що сприятиме формуванню відповідального та прозорого фінансового середовища.

Висновки до розділу 3

1. Досліджено, що банківська система України, незважаючи на складні економічні умови та наслідки воєнного стану, зберігає здатність до функціонування й поступового розвитку. Водночас її подальше зміцнення залежить від подолання низки структурних проблем, серед яких підвищене податкове навантаження, обмежене кредитування реального сектору економіки, концентрація активів у великих банківських групах та зростання витрат на технологічну модернізацію і кіберзахист.

2. Обґрунтовано, що подальший розвиток банківської системи України пов'язаний із зміцненням фінансової стійкості установ, впровадженням сучасних технологій, удосконаленням регуляторного середовища та активізацією кредитної підтримки економіки. Реалізація цих напрямів сприятиме формуванню конкурентоспроможного банківського сектору, здатного ефективно функціонувати як на національному, так і на міжнародному рівнях.

ВИСНОВКИ

1. Банківська система є фундаментальним елементом фінансової архітектури держави, що забезпечує трансформацію вільних грошових ресурсів у продуктивний капітал, підтримує грошовий обіг та фінансує потреби реального сектору економіки. Ключовими характеристиками банківської системи є її ієрархічна побудова, динамічна адаптивність та здатність до саморегулювання через механізми державного нагляду.

2. Цифрова трансформація виступає одним із визначальних чинників еволюції сучасного банківського бізнесу. Розвиток необанків, впровадження інструментів штучного інтелекту та технологій розподіленого реєстру суттєво змінюють модель надання фінансових послуг, скорочують операційні витрати та підвищують доступність банківських продуктів. Зазначені тенденції є актуальними й для України, де цифровізація фінансового сектору відбувається прискореними темпами навіть в умовах воєнного стану.

3. Структурний аналіз банківської системи України за 2023–2025 роки виявив тенденцію до її поступової консолідації: загальна кількість банків скоротилася з 63 до 60 установ, водночас посилилась роль державних банків, кількість яких зросла до семи. Динаміка основних фінансових показників демонструє стійке зростання масштабів банківської діяльності. Сукупні активи системи збільшились із 2,9 до понад 4 трильйонів гривень, а чистий прибуток за аналізований період зріс із 83 до майже 127 мільярдів гривень. Показники ліквідності впродовж досліджуваного періоду залишалися у межах прийнятних значень, підтверджуючи здатність банків своєчасно виконувати зобов'язання перед клієнтами.

4. Вплив повномасштабного збройного конфлікту на банківський сектор виявився суперечливим за своїм характером. З одного боку, він спричинив тимчасове закриття відділень на постраждалих територіях, скорочення валютного кредитування та зупинку іпотечних програм. З іншого - активізував державну підтримку підприємництва через пільгові кредитні механізми,

прискорив перехід до дистанційного обслуговування клієнтів та посилив роль державних банків як стабілізаторів фінансової системи.

5. Серед структурних проблем, що стримують розвиток банківської системи, виділено надмірне фіскальне навантаження у вигляді підвищеної ставки податку на прибуток, обмежену кредитну активність поза межами державних програм підтримки, суттєву концентрацію активів у великих банківських групах та зростаючі витрати на технологічну модернізацію й кіберзахист. Ці виклики формують структурну асиметрію між великими та малими банками, що ставить під загрозу функціонування частини невеликих установ з українським приватним капіталом.

6. Економіко-математичне моделювання прибутковості банківського сектору підтвердило збереження висхідного тренду фінансових результатів у прогнозованому горизонті. Найвищу апроксимаційну точність продемонструвала поліноміальна модель із коефіцієнтом детермінації, наближеним до одиниці, що вказує на можливість прискорення темпів зростання прибутковості за умов збереження наявних сприятливих тенденцій.

7. Стратегічними векторами модернізації банківської системи України визначено: зміцнення капітальної бази відповідно до стандартів Базель III, активне впровадження цифрових фінансових технологій та відкритого банкінгу, вдосконалення регуляторного середовища зі збереженням балансу між наглядом і діловою свободою, а також розширення кредитної підтримки малого та середнього підприємництва. Реалізація зазначених напрямів у комплексі із зростанням фінансової грамотності населення сприятиме формуванню конкурентоспроможної та стійкої банківської системи, інтегрованої у європейський фінансовий простір.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Банківська система. ВУЕ. Велика українська енциклопедія. URL: https://vue.gov.ua/Банківська_система (дата звернення: 12.02.2026).
2. Береславська О. Трансформація банківських послуг в умовах цифровізації. *Економіка та суспільство*. 2024. № 60. URL: <https://surl.lt/ojlgbl> (дата звернення: 12.02.2026).
3. Білоус В.Є. Інновації в сфері банківських послуг. *Сучасні тенденції в розвитку банківської системи та фінансових ринків України*: матер. IV всеукр. студент. наук.-практ. конференції. Дніпро: ДНУ ім. О. Гончара, 2024. 207с. С. 58-59
4. Бірюк Д.О. Трансформація фінансово-кредитних відносин в умовах цифровізації банківської діяльності. *Вісник ЛТЕУ: Економічні науки*. 2025. № 82. С. 56–61.
5. Богдан Б.В., Шуліка Є.Є. Банківська діяльність та банківські послуги: питання термінологічного співвідношення та взаємозв'язку. *Наукові записки. Серія: право*. 2023. № 14. С. 272–277.
6. Гладищук Я. А. Комплексний аналіз ефективності та фінансової стійкості кращих банків України. *Економіка, управління та адміністрування*. 2025. № 3 (113). С. 99–110.
7. Гринчук Ю.С., Шемігон О.І., Терещенко О.А. Управління прибутковістю підприємства: теоретико-прикладні аспекти. *Ефективна економіка*. 2021. № 9. URL: <https://surl.li/tpgffr> (дата звернення: 12.02.2026).
8. Гроші та кредит : навч. посібник / В. Я. Швець, Н. Ф. Єфремова, О. І. Чічкань. Дніпродзержинськ : ДДТУ, 2015. 302 с.
9. Гузар Б. Надання банківських послуг в контексті стійкості банківської системи: сучасні тенденції та напрями розвитку. *Економічний простір*. 2024. № 194. С. 107–113.

10. Дереза В. Я., Волошина М. Аналіз та напрями стабілізації показників ліквідності комерційного банку. *Економіка та суспільство*. 2024. № 68. URL: <https://surl.li/zzxprvu> (дата звернення: 12.02.2026).

11. Дзюблюк О. В. Проблеми забезпечення ефективного функціонування банківської системи в перехідній економіці. *Вісник Національного банку України*. 2025. № 3. С. 30–35.

12. Диджитал трансформація банківської діяльності в Україні. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2024. Т. 1. № 37. С. 68–77.

13. Козлов В. П., Голод О. С. Стратегія управління прибутковістю банківської діяльності. *Актуальні проблеми розвитку фінансів в умовах цифровізації економіки України*. 2024. С. 70–72.

14. Корольчук В.Р. Банківська система України в контексті євроінтеграційних процесів. *Студентські наукові читання 2025*: матер. конференції першого туру Всеукр. конкурсу студентських наукових робіт Поліського національного університету. 27 листопада 2025 р. м. Житомир : Поліський національний університет. 2025. С. 57-60

15. Корольчук В.Р. Інтеграція у світову банківську систему крізь призму фінтеху та цифрових технологій. *Фінансові механізми забезпечення відновлення економіки України в сучасних умовах*: матер. III міжн. наук.-практ. конференції молодих вчених. 25 лютого 2026 р. м. Ірпінь.

16. Крупка М., Андрущак Є., Пайтра Н. та ін. Банківська система : підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М. Крупки. 2-ге вид., переробл. і доповн. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 524 с.

17. Кузнецова С. А., Болгар Т. М., Пестовська З. С. Банківська система : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2024. 432 с.

18. Любіч О. О., Олійник Д. І., Свистун А. О. Еволюція ролі державних банків у економіці. *Наукові праці НДФІ*, (1). 2023. С.14-28.

19. Маначинська Ю. Аналіз кредитного та депозитного портфеля банків у контексті забезпечення стабільності банківської системи. *Вісник Чернівецького*

торговельно-економічного інституту. *Економічні науки*. 2025. № 1 (97). С. 22–41

20. Марценюк О. В., Руда О. Л., Буяльська В. М. Тенденції ринку банківських послуг в умовах воєнного стану та у післявоєнному відновленні України. *Агросвіт*. 2024. № 6. С. 134–142.

21. Мельник С. І., Шевченко Н. В., Висоцька І. Б. Банківська система : навчальний посібник у схемах і таблицях. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2023. 184 с.

22. Міщенко В. А., Шапран Є. М., Кочетова Т. А., Чипайло В. В. Організаційно-управлінські та фінансові заходи підвищення ефективності банківської діяльності в цифровій економіці. *Енергозбереження. Енергетика. Енергоаудит*. 2025. № 4 (207). С. 95–117.

23. Музика-Стефанчук О. А., Дубко А. С. Стала банківська діяльність як предмет фінансово-правового регулювання. *Нове українське право*. 2024. № 2. С. 80–87.

24. Наглядова статистика. Національний банк України. URL: <https://surl.li/bwajprv> (дата звернення: 27.02.2025).

25. Ніколаєнко Л. С., Іоргачова М. І. Фінансові технології у розвитку банківської діяльності в Україні. *Інноваційні методи управління економікою в умовах цифровізації бізнесу* : матер. II міжнар. наук.-практ. конф. 2024. С. 377.

26. Онищенко Ю.І. Етапи трансформації банківської системи України. *Економіка і суспільство*. Випуск № 7. 2024 .С.805-813

27. Основи організації діяльності комерційних банків, операції банків. URL: <https://surl.li/wwovcj> (дата звернення: 12.02.2026).

28. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua> (дата звернення: 12.02.2026).

29. Петик Л., Міщенко К. Оцінка банківських ризиків в умовах війни. *Економіка та суспільство*. 2024. № 65. URL: <https://surl.li/ghzbol> (дата звернення: 12.02.2026).

30. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 № 2121-III : станом на 30 лип. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text> (дата звернення: 12.02.2026).

31. Рущишин Н. М., Пелех О. Р., Козак А. Р., Криворучко Н. М. Сучасний стан банківської системи України та перспективи її розвитку. *Вісник ЛТЕУ. Економічні науки*. 2024. № 75. С. 27–36.

32. Світлик М. Г. Цифровізація банківської діяльності: виклики перед системою державного регулювання. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 4. С. 254–258.

33. Скоморовський В. Б., Яновер М. Е. Нормативно-правові засади банківської діяльності в Україні. *Legal Bulletin*. 2024. № 14. С. 44–50. URL: <https://surli.cc/rulwjx> (дата звернення: 12.02.2026).

34. Сушич В.С. Пристемський О.С. Вплив війни на банківську систему України. *Підприємництво, облік та фінанси: сучасний стан й перспективи повоєнного відродження*: матер. міжн. наук.-практ. інтернет-конференції 24 квітня 2024 року. Херсон-Кропивницький. с.173-176

35. Тіхонов І. В. Ефективність банківської діяльності в умовах цифровізації. *Розвиток фінансового ринку в Україні: загрози, проблеми та перспективи* : матер. VI міжнар. наук.-практ. конф., 27 листопада 2024 р. Полтава : НУПП, 2024. 164 с.

36. Ткачик Л. П., Рогова В. Р. Вплив цифровізації на ефективність банківської діяльності в Україні. *Актуальні проблеми розвитку фінансів в умовах цифровізації економіки України*. 2025. С. 92–94.

37. Фімяр С. В. Розвиток банківських послуг в Україні. *Perspectives of contemporary science: theory and practice* : матер. міжнар. наук. конф. Львів, 2025. № 13–15. 1429 с. URL: <https://salolii/93F60eA> (дата звернення: 17.02.2026).

38. Холодна Ю. Є., Рац О. М. Банківська система : навчальний посібник. Харків : Вид. ХНЕУ, 2023. 316 с.

39. Цветков А. М. Поняття та сутність банківської діяльності в умовах євроінтеграції України. *Правове регулювання фінансових послуг: національний,*

європейський, глобалізаційний виміри : матер. наук.-практ. круглого столу, м. Суми, 26 січня 2024 р. Суми : Сумський державний університет, 2024. С. 84–88.

40. Шуміло О.С., Заїка О.В., Гречко С.Є. Аналіз сучасного стану банківської системи України. *Економічний простір*. № 188, 2023.С. 195-199

41. Яковенко О. Р. Перспективи розвитку цифровізації банківської діяльності в Україні. *Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я. MicroCAD*.2025. URL: <https://surl.li/rarmkh> (дата звернення: 12.02.2026).

42. Danik N., Tatko A. Improvement of the mechanism for ensuring the financial stability of the banking system of Ukraine. *International Science Journal of Management. Economics & Finance*,.1(5). 2022. С. 11–19.